

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	9
I. BEVEZETÉS	11
II. MIÉRT LEHETSÉGES ÉS MIÉRT VALÓSZÍNŰ, HOGY VAN ILYEN SZABADSÁG	17
1. A szabadságjogok listája	17
A lista nyitottsága és a szellemi élet beidegződései	18
Meglepő tisztázatlanságok és más nehézségek	22
Néhány példa a tisztázatlanságok és nehézségek érzékeltetésére	26
A nehézségek ellenére a bizonyítás lehetséges	29
2. A nyelvszabadság elismerése a nemzeti és a nemzetközi jogban	31
A jogalkotás útján történő elismerés eddigi eredményei	31
A jogalkalmazás és a jogértelmezés szerepe a nyelvszabadság elismerésében	39
A továbblépés elméleti megalapozásának két iránya	42
3. A filozófia és a nyelvészet szerepe	44
A filozófiai érdeklődés hiányától a kisebbségi nyelvi jogok filozófiai igazolásáig	44
A társadalomnyelvészet és a nyelvi emberi jogok mozgalma	48
4. A nyelvszabadságot elsősorban az emberi jogok nemzetközi jogából kell levezetni	49
III. AZ EMBERI JOGOK TANA ÉS A NYELVSZABADSÁG IGAZOLÁSA	53
1. Emberi jogok és elismert emberi jogok	54
A megkülönböztetés lényege	54
Az emberi jogok elismerése és az ember alkotta jog hozzáigazítása az emberi jogokhoz	60
Az emberi jogi elméletalkotás és az emberi jogi jogalkotás sajátos természete	66
Az emberi jogok közvetlen és közvetett felismerése	69
Az emberi jogok létével, listájával és az egyes jogok tartalmával kapcsolatos problémák	74
Miért nem szükséges belebocsátkoznunk az emberi jogok létével kapcsolatos vitába	78
2. Az elismert emberi jogok meggyőző ereje	80
Az elismert emberi jogok meggyőző erejének értelmezéséhez	80
Az emberi jogok egyetemessége és az emberi jogok korhoz kötöttsége	84
Az eredmények és a nyelvszabadság igazolása	87
3. A nyelvszabadság igazolásának főbb módjai és irányai	88
A nyelvszabadság levezetése az emberi jogok jogából	89
A levezetés kétféle módja és a kiegészítő jellegű levezetések	92
IV. AZ EMBERI JOGOK EGYETEMES NYILATKOZATA ÉS A NYELVSZABADSÁG	95
1. Az ENSZ Alapokmánya és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata	95
Az Alapokmány és a Nyilatkozat jelentősége a nyelvi jogok szempontjából	96
Előrelépés-e a Nyilatkozat a nyelvi jogok szempontjából	99
2. A Nyilatkozat különös hallgatása	103
Egy kulcsfontosságú kérdés	108
A saját nyelv és a más nyelvek bizonyos körű használatához való jog levezetése	111
3. A nyelvszabadság levezetése az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatából	115
A nem nyelvi jogok nyelvi részjogosítványai részjogosítványai egy nyelvi jognak is	115
Más megközelítések és más megfontolások	118
A nyelvszabadság levezetése és a nyelvszabadság természete	121
A saját nyelv fogalma és a belső nyelvszabadság kérdése	129

	Egy további probléma és a nyelvszabadság meghatározása	136
	A nyelvszabadság definíciója logikai és történeti megközelítésben	141
4.	A nyelvszabadság teljesebb meghatározásának levezetése a Nyilatkozatból	148
	Az állami szervek nyelvhasználata és az emberi jogok	148
	Vannak olyan emberi jogok, amelyek mindenkit megilletnek, de nem mindenhol	154
	Az állami szervek nyelvhasználataival kapcsolatos nyelvi emberi jog meghatározása	160
	Az állami nyelvhasználattal kapcsolatos nyelvi emberi jog és a nyelvszabadság	173
	A tágabb értelemben felfogott nyelvszabadság definíciója	180
5.	A Nyilatkozat hallgatása történeti megközelítésben – a kisebbségvédelem öröksége	184
	A kisebbségi kérdés a második világháború utáni békére vonatkozó elképzelésekben	186
	Az Amerika-közi Jogi Bizottság véleménye a Dumbarton Oaks-i Javaslatokról	194
	Pablo de Azcárate a nemzetközi kisebbségvédelmi rendszerről	198
	A negatív egyenlőség és a rendszer általános anyagi joga	205
	A negatív és a pozitív egyenlőség talánya és a talány megoldása	213
	A negatív és a pozitív egyenlőség fogalmi zavarai más megvilágításban	226
	A nyelvszabadság feledésbe merülése	232
6.	Kitekintés a kisebbségvédelmi rendszert érintő későbbi félreértésekre	238
	Erősen eltérő vélemények, súlyos félreértések és a főbb okok	238
	Inis Claude a kisebbségvédelmi rendszerről	240
	Patrick Thornberry a kisebbségvédelmi rendszerről	247
	Fernand de Vareennes a kisebbségvédelmi rendszerről	253
	Két álláspont a téma hazai irodalmából és a kitekintés összegzése	259
7.	A Nyilatkozat hallgatása történeti megközelítésben – az elfogadás előtti évek	261
	A kezdetektől a Nyilatkozat első tervezetének elkészültéig	262
	A Titkársági Fogalmazvány és a nyelvi kérdés: a kisebbségi cikk	267
	Viták a kisebbségi cikkről – szövegmódosítások és alternatív javaslatok	272
	A nyelvi kérdés és a Nyilatkozat tervezetének más cikkei	283
	A kisebbségi cikk törlése a Nyilatkozat tervezetéből	288
8.	A Nyilatkozat hallgatása történelmi megközelítésben – az utolsó hat hét	304
	Javaslatok egyes nem nyelvi jogok nyelvi részjogosítványainak elismerésére	304
	Javaslatok a Nyilatkozat tervezetének kiegészítésére	311
	Vita a szovjet, a jugoszláv és a dán javaslatról	314
	A Haiti által benyújtott javaslat és a vita folytatása	324
	A Haiti által benyújtott javaslat elfogadása	339
	A Nyilatkozat elfogadása és a kisebbségek sorsáról szóló határozat	347
9.	A Nyilatkozat befejezetlensége és javaslat-tervezet a kiegészítésre	354
	A Nyilatkozat befejezetlensége az előkészítő anyagok tükrében	354
	A bevándorlók jogainak problémája és a nyelvszabadság	357
	A „lefedés” vita és a nyelvszabadság	365
	A haiti javaslat elfogadása nyomán létrejött függő helyzet	379
	A nyelvszabadság felismerésének esélyei a Nyilatkozat szövegezésénél	383
	A Nyilatkozattal kapcsolatos eredmények összegzése	392
	Érvek a Nyilatkozat kiegészítése mellett és javaslat-tervezet a kiegészítésre	396
	FÜGGELÉK	405
I.	A Lengyel Kisebbségi Szerződés	405
II.	Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata	409
	HIVATKOZÁSOK	415